

17.1 BILAGA 1. FÖRSLAG TILL EKONOMISKA RIKTLINJER OCH EKONOMISK RAM FÖR STUDIEFRÄMJANDETS RIKSFÖRBUND 2024 OCH 2025

Ekonomiska riktlinjer

Bakgrund

Vid förbundsstämman 2019 presenterades och beslutades om en ny modell för ekonomisk ram för riksförbundet. Modellen innebär att vid statsbidragsfördelningen räknas riksförbundets budget av och resterande summa fördelas sedan ut till Studieförbundets avdelningar baserat på fördelningskriterierna för folkbildningsverksamheten.

Till den ordinarie förbundsstämman 2021 föreslogs att den ovan nämnda modellen skulle kvarstå som ekonomisk riktlinje och gälla i samband med fastställande av riksförbundets ekonomiska ramar för åren 2022–2023. Ärendet återremitterades i samförstånd och förbundsstämman tog således inte ställning till förslaget.

Inför extra förbundsstämman den 9 oktober 2021 genomfördes en öppen och inkluderande dialog med avdelningar och medlemsorganisationer. På ovan nämnda stämma fattades sedan beslut om att den ekonomiska riktlinjen (fördelningsmodellen) ska kvarstå som tidigare.

Vid dialogmötet den 20–21 februari 2023 startades dialogprocessen inför förbundsstämman 2023 där riksförbundets ekonomiska ramar för 2024 och 2025 utgör en del.

Ekonomiska ramar för åren 2024 och 2025

Händelserna av felaktigheter i studieförbund, däribland Studieförbundet, har medfört att bidragssystemet är ansatt och ifrågasatt. Det har också medfört ekonomiskt minskade bidrag till Studieförbundet som från 2022 har stabiliserats.

Konsekvenserna av minskat statsbidrag och samtida påverkan av rådande pandemi har medfört en utsatt och utmanande situation för samtliga avdelningar inom Studieförbundet.

Vikten av att vara kostnadsmedvetna samt att nyttja de samordningsvinster som finns är utgångspunkten i riksförbundets verksamhets- och budgetplanering. Att tillsammans i hela organisationen använda den interna kompetensen optimalt genom dialog samt ta stöd av varandra är grundläggande byggstenar för att kunna nyttja de gemensamma resurserna så klokt som möjligt.

Under dialogprocessen inför förbundsstämman hösten 2021 lyftes vikten av att stärka riksförbundets egna kapital upp. I ärendet¹ går att läsa:

”..Avdelningarna och medlemsorganisationerna har uttryckt en förståelse för att riksförbundet behöver bygga upp eget kapital. Eventuella resultatförbättringar kommer i första hand användas för att stärka riksförbundets egna kapital, i linje med hur önskan uttryckts i dialogprocessen.

Förbundsstyrelsen beslutade för år 2021 en budget för riksförbundet som innebar att ändamålsbestämda medel, vilka utgör en del av det egna kapitalet, skulle användas för att möta kostnader som översteg av förbundsstämman erhållen ram. ...”

¹ Ekonomiska riktlinjer och ekonomisk ram för Studieförbundets riksförbund 2022 och 2023

Sedan 2021 har de ekonomiska ramarna till riksförbundet minskat med:

2021¹ -1,6 msek

2022 -3,2 msek

2023 -3,1 msek

Sammanlagt -7,9 msek i ekonomisk ram mellan 2021-2023.

Under perioden 2021-2022 har riksförbundets egna kapital stärkts med 10,1 msek i enlighet med önskemål som framkom vid dialogprocessen inför extra förbundsstämman hösten 2021. Budget för 2023 visar -1,4 msek till följd av uppskjuten organisationskonferens från 2022.

Utgångspunkter för riksförbundet

- Riksförbundet behöver inför och i införandet av System 24 kunna organisera sig så att hela organisationen på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt kan implementera systemet på alla nivåer då höjda krav på verksamhetsplanering, utvärdering, uppföljning och dokumentation är att vänta.
- Riksförbundet behöver kunna stödja avdelningar i utveckling och iordningsställa en gemensam struktur i att utveckla kompetens och kapacitet för kvalitativ folkbildning i hela landet
- Riksförbundet behöver fungera stödjande och stöttande i frågor inom HR, IT och kommunikation.
- Riksförbundet behöver kontinuerligt utveckla och skapa förutsättningar för lärande inom organisationen då det både är en förutsättning och inspiration inför System24.
- Samordna verksamhet- och ekonomisk uppföljning för hela Studiefremjandet för jämförbarhet, transparens och effektivitet.
- Iordningsställa redovisningsstruktur för ny ekonomisk uppföljning.

Utgångspunkter för ekonomiska ramar för riksförbundet

- Säkerställande att grunduppdraget som statsbidragsmottagare kan uppfyllas.
- Medverka i Studiefremjandets fortsatta digitala utveckling – och ansvara för gemensamma IT-lösningar/-system.
- Vidareutveckla Studiefremjandets verksamhets- och ekonomiuppföljning i dialog med avdelningarna.
- Vidareutveckla och stödja avdelningarna i Studiefremjandets systematiska kvalitetsarbete.
- Säkerställa att strategi och strategiska mål genomförs och följs upp.
- Processleda och stödja verksamhetsutveckling och -planering, kompetensutveckling liksom uppföljning inför System24

Förbundsstyrelsen uppfattar att det finns en samsyn i organisationen om att det arbete som idag görs på riksförbundet i central samordning är bra men behöver förtydligas och utvecklas vidare. Då riksförbundet verkar strategiskt och till största del ska utgöra ett stöd för verksamheten som bedrivs genom avdelningarna, är det viktigt att samtal fortsatt förs med avdelningarna och medlemsorganisationerna i arbetet med att forma och tydliggöra riksförbundets uppdrag på en mer

¹ Förbundsstyrelsen ändrade inriktningen för budget 2021 genom att inte utnyttjade ändamålsbestämda medel och därigenom genomföra kostnadsbesparingar om 1,6 msek, inriktningen innebar ett mål om nollresultat för året.

detaljerad nivå. Att löpande utveckla och tydliggöra gränssnitt och förväntansbilder är väsentligt för att använda resurserna optimalt. Riksförbundets roll som ansvarig för säkerställandet av statsbidraget är en del av organisationens uppdrag och inbegrips i utgångspunkterna för ramarna.

Den presenterade målbilden för riksförbundets ramar är det förslag som förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman att fastställa. Förbundsstyrelsen kommer efter fastställda ramnivåer besluta om en mer detaljerad budget och inriktning. Avdelningarna och medlemsorganisationerna uttryckte en önskan i samband med extra förbundsstämman hösten 2021 att eventuella resultatförbättringar i första hand skulle användas för att stärka riksförbundets egna kapital, vilket har gjorts och fortsatt kommer att ske.

I presenterat förslag bygger riksförbundets ramar på att bibehålla samma kostnadsram 2024 och 2025 som för 2023, vilket innebär en kostnadsbesparing på ca 3 100 tkr jämfört med 2022 och ytterligare en kostnadsbesparing på ca 3200 tkr jämfört med år 2021.

Riksförbundet	2023	2024	2025
Ram (tkr)	57 500	57 500	57 500
<i>Av förbundsstämman beslutad (2021) och förslag till beslut (2024–2025)</i>			

HUVUDYRKANDEN

Förbundsstyrelsen föreslår att

förbundsstämman beslutar

*att modellen kvarstår som ekonomisk riktlinje i enlighet med vad som i ärendet beskrivits,
samt*

att fastställa riksförbundets ekonomiska ramar för åren 2024 och 2025 i enlighet med redovisad tabell.